

FRANÇOISE
SAGAN

po
mènesio,
po
metų

FRANÇOISE
SAGAN

po
mėnesio,
po
metų

R O M A N A I

Iš prancūzų kalbos vertė
Vitalija Gylikienė

VILNIUS 2010

I skyrius

Bernaras įėjo į kavinę ir kiek sudvejojo pamatęs, kaip keli lankytojai neono šviesų iškreiptais veidais pasižiūrėjo į jį. Jis pasuko prie kasininkės. Jam patiko barų kasininkės: prašmatnios, orios, iš svajonių pabundančios vien tam, kad suskaičiuotų pinigus ir degtukus. Ji be šypsenos, pavargusiu veidu padavė jam žetoną. Buvo apie ketvirta valanda ryto. Telefono būdelė nešvari, ragelis drėgnas. Jis surinko Žozė telefono numerį ir suprato, jog bastydamasis visą naktį po Paryžių gerokai pavargo, ir jam sunku atlikti net šį mechaniską veiksmą. Beje, kvaila skambinti ketvirtą valandą ryto. Žinoma, ji niekuo neparodys, kad jis elgiasi netaktiškai, bet Bernaras tikrai elgėsi kaip padauža, nors pats tokio elgesio negalėjo pakęsti. Blogiausia, kad jis jos nemylėjo, tik norėjo žinoti, ką ji veikia, ir visą dieną ši mintis jį persekiojo.

Pasigirdo ilgi telefono signalai. Bernaras atsirėmė į sieną, įkišo ranką į kišenę, norėdamas išsitraukti cigarečių pakelį. Pypsėjimas nutilo, mieguistas vyriškas balsas tarė: „Alio“. Paskui pasigirdo Žozė balsas: „Kas kalba?“

Bernaras stovėjo nejudėdamas, išsigandęs, bijodamas, kad ji nesuprastų, jog jis ją užklupo. Tai buvo siaubingos akimirkos. Paskui jis išsitraukė cigaretės ir padėjo ragelį. Nė ne-

pajuto, kaip atsidūrė krantinėje, tyliai keiksnodamas. Tačiau vidinis balsas, kurio jis negalėjo pakęsti, ramino: „Gallų gale ji tau nieko neskolinga. Tu jos nieko neprašei, ji pasiturinti, laisva moteris, tu nesi oficialus jos meilužis“. Bet jis jau juto kylant tą kančios, nerimo bangą, tą begalinį norą pulti prie telefono, tą apsėdimą, kuris pasidarys itin įkyrus artimiausioje ateityje. Jis vaidino jaunuolį, kalbėjo su Žozė apie gyvenimą, knygas, praleido su ja vieną naktį, visa tai vyko nerūpestingai, subtiliai, ir reikia pripažinti, kad Žozė butas tam labai tiko. Dabar jis grįš namo, kur ant darbo stalo netvarkingai išmėtytas guli jo nevykęs romanas, o lovoje miega žmona. Tokiu laiku ji visada miegodavo, atsukusi savo vaikišką, skautų veidelį į duris, lyg bijotų, jog jis niekad negrįš, ir net miegodama lauktų jo, kaip nerimastingai laukdavo dieną.

*

Vaikinas padėjo ragelį, ir Žozė, pamačius, kaip jis atsiliepė telefonu, lyg būtų savo namuose, užliejo pyktis.

– Nežinau, kas čia buvo, – niūriai tarė vaikinas. – Jis padėjo ragelį.

– Tada kodėl „jis“? – paklausė Žozė.

– Moterims naktį skambina tik vyrai, – žiovaudamas atsakė vaikinas. – Ir padeda ragelį.

Ji smalsiai pasižiūrėjo į jį, galvodama, ką jis čia veikia. Ji nesuprato, kodėl po pietų pas Aleną leido jam palydėti ją, o paskui ir užėiti. Jis buvo gana gražus, bet vulgarus ir neįdomus. Ne toks protingas kaip Bernaras, netgi tam tikra prasme ne toks gundantis. Jis atsisėdo lovoje ir griebė laikrodį.

– Keturios valandos, – pasakė. – Bjaurus laikas.

– Kodėl bjaurus?

Jis neatsakė, tik atsigrėžė ir įdėmiai pažvelgė į ją per petį. Ji irgi pažiūrėjo į jį, paskui pabandė užsitraukti antklodę. Bet sustingo. Suprato, apie ką jis galvoja. Jis parvežė ją namo, šiuurkščiau paėmė ir užmigo šalia. Jis žiūrėjo į ją ramiai. Jam nelabai rūpėjo, kas ji tokia ir ką apie jį galvoja. Šią akimirką ji priklausė jam. Jos neerzino jo pasitikėjimas savimi, ji jautė ne pyktį, o baisų pažeminimą.

Jis pakėlė akis, pažvelgė jai į veidą, rimtu ir įsakmiu balsu liepė nusimesti antklodę. Žozė nusviedė antklodę, ir jis lėtai pradėjo ją apžiūrinėti. Iš gėdos ji negalėjo nei pajudėti, nei pasakyti ką nors sąmojingo, kaip būtų pasakiusi Bernarui ar kam nors kitam, apsiversdama ant pilvo. Šitas nebūtų supratęs, nebūtų nusijuokęs. Žozė suvokė, kad jis jau susidarė apie ją galutinę, nepajudinamą, primityvią ir nepakeičiamą nuomonę. Jos širdis stipriai daužėsi, ji piktdžiugiškai pagalvojo: „Prašuvau“. Vaikinas pasilenkė prie jos su mįslinga šypsena lūpose. Ji nemirksėdama žiūrėjo, kaip jis artėja prie jos.

– Gerai, kai telefonas nors bent kam pasitarnauja, – tarė jis ir staiga skubiai užgriuvo ant jos. Žozė užsimerkė.

„Niekad nebegalėsiu juokauti ta tema, – pagalvojo ji, – tai jau niekad nebebus tik lengvas naktinis žaidimas, o visada primins tą žvilgsnį, kažką, kas tame žvilgsnyje slypėjo“.

*

– Nemiegi?

Fani Maligras sudejavo:

– Astma neduoda ramybės. Alenai, būk geras, atnešk puodelį arbatos.

Françoise Sagan (1935-2004) – viena žymiausių XX a. prancūzų rašytojų. Būdama vos devyniolikos metų, ji išgarsėjo visame pasaulyje pirmuoju romanu „Sveikas, liūdesy“. Gyvenusi audringą gyvenimą, bendravusi su Holivudo žvaigždėmis, buvusi aistringa lošėja, turėjusi problemų su alkoholiu ir netgi teista dėl mokesčių vengimo, apie savo gyvenimą Sagan sakė: „Jei nerašyčiau, gyvenčiau blogai. O jei negyvenčiau, rašyčiau blogai“. Jos romanų temos – meilė, žmonių tarpusavio santykiai ir jų žlugimas dėl nuobodulio ir abejingumo. Meilė sukrečia jos veikėjų kasdienybę, sujaukia jausmus, bet palieka vien skausmą ir ilgesį, nes Sagan pasakoja sunkiausias ir painiausias istorijas. Kurį vyrą rinktis moteriai – bendraamžį nuobodą ar mielą, astringą, bet penkiolika metų jaunesnį? Kaip mylėti šaltą ir išpuikusią moterį? Tokie klausimai kyla trijų šioje knygoje sudėtų romanų veikėjams.

ISBN 978-9986-16-426-5

9 789986 164265

www.tytoalba.lt